

Elin: Työikäisten asiakasraati

Aika: 13.11.2024 klo 16.00 – 18.50

Paikka: Vaasan keskussairaala, Y-talo, 3. kerros, kokoushuone Kurki

Läsnäolijat:

Asiakasraati

Kallio Malin	jäsen
Kallio Sirpa	jäsen
Osmo Jarmo	jäsen
Rydgren Melanie	jäsen
Sillanpää-Söderqvist Teija	jäsen
Söderudd Isa Maria	jäsen
Vesiluoma Terhi	jäsen
Viikilä Maria	jäsen Teams

Asiakasraatityöryhmä

Mustonen Marja	mielenterveys- ja päihdehuollon päällikkö
Penttinen Erkki	sektorijohtaja, työikäiset
Skuthälla Tanja	johtava lääkäri, operatiivinen toiminta
Sundman Lisa	ylihoitaja, sosiaali- ja terveyskeskus ja sairaalapalvelut / erikoissairaanhoidon avopalvelut
West Sari	asiakaspalvelupäällikkö

Poissaolijat:

Palo Anni	jäsen
Rosenstedt Gun-Maj	jäsen
Ståhlberg Tobias	jäsen
Vainioniemi Tuija	jäsen

Asiantuntijat:

-

Puheenjohtaja:

Penttinen Erkki

Sihteeri:

West Sari

Ohjelma:

16.00 – 16.10	Kahvi
16.10 – 16.45	Sosiaali- ja terveyskeskuksen erikoissairaanhoidon avohoitopalvelut ja sairaalapalveluiden medisiiniset palvelut Lisä Sundman, ylihoitaja
16.45 – 17.15	Sairaalapalveluiden leikkaustoiminta ja osastohoitopalvelut Tanja Skuthälla, johtava lääkäri
17.15 – 17.35	Talousarviovalmistelu 2025 ja taloussuunnittelu 2026-2027 Erkki Penttinen, työikäisten sektorijohtaja
17.35 – 18.00	Palveluverkkoon esitetyt muutokset Erkki Penttinen, työikäisten sektorijohtaja
18.00 – 18.15	Keskustelua, kysymyksiä, ideoita, tiedotuksia
18.15	Kokous päättyy

Julkilausuma 13.11.2024

Sosiaali- ja terveyskeskuksen erikoissairaanhoidon avohoitopalvelut ja sairaalapalveluiden medisiiniset palvelut

Lisä Sundman, ylihoitaja

Lisa Sundman esitteli hyvinvointialueen organisaatorakennetta toimialojen ja tulosalueiden osalta. Hän kertoi toimivansa ylihoitajana Sosiaali- ja terveyskeskuksen Erikoissairaanhoidon avopalvelut -tulosalueella sekä Sairaalapalveluiden Akuutissairaala, medisiininen toiminta –tulosalueella. Tulosalueet sisältävät useita erikoissairaanhoidon poliklinikoita ja toimintayksiköitä.

Erikoisaloille tulee runsaasti lähetteitä jatkuvasti. Ajanjaksolla 1-11/2023 käsiteltiin yli 37 000 lähetettä erikoissairaanhoidon erikoisaloille. Lähetteiden käsittelyn on oltava koko ajan sujuvaa ja tämän vuoksi puhelinaikoja ei voida tarjota enempää, koska hoitajien aikaa kuluu runsaasti mm. lähetteiden käsittelyssä. Osa lähetteistä joudutaan palauttamaan vastaanottajalle, jos lähete on puutteellinen. Erikoissairaanhoidon poliklinikoilla oli samaan aikaan (1-11/2023) 179 770 käyntiä. Toiminnassa haasteena on perumatta jääneet vastaanottoajat. Niitä on ollut ajanjaksolla 1-10 / 2024 yhteensä 2590. Perumattomat ajat aiheuttavat toiminnassa tehottomuutta, kun perumatonta aikaa ei voida tarjota toiselle potilaalle. Aika tulee perua viimeistään edellisenä arkipäivänä, jotta se voidaan tarjota toiselle potilaalle. Jos aikaa ei peruta, tai perutaan liian myöhään ilman kunnon syytä, tulee asiakkaalle maksu perumattomasta ajasta. Asiakkaille lähetetään lähestyvistä ajasta muistutus myös tekstiviestillä, jos asiakkaan puhelinnumero on tiedossa.

Sairaalapalveluiden leikkaustoiminta ja osastohoitopalvelut

Tanja Skuthälla, johtava lääkäri

Tanja Skuthälla kertoi toimivansa johtavana lääkärinä mm. Akuutissairaalan leikkaustoiminta –tulosalueella ja osassa erikoissairaanhoidon hoito-osastoja. Tehtyjen leikkausten määriä on pystytty lisäämään viime vuodesta, sillä vuonna 2023 tehtiin 7909 leikkausta ja vuonna 2024 on tehty 1-10/2024 jo 7055 leikkausta. Tavoitteena on 8400 leikkausta vuodelle 2024. Tehokkuutta on pystytty lisäämään sujuvoittamalla leikkauksiin liittyviä prosesseja.

Leikkaukseen odottavista potilaista 5,0 % odotusaika ylittää 180 vuorokauden. Ylityksiä tapahtuu urologiassa, naistentaudeilla ja hammashoidossa. Tavoitteena on päästä hoitotakuuseen 31.3.2025 mennessä kaikilla erikoisaloilla.

Muuten haasteita aiheuttaa lääkäripula tietyillä erikoisaloilla, kuten silmätaudeilla. Silmälääkärit siirtyvät helposti yksityiselle, mikä on haaste koko Suomessa. Kaksikielisyys vaikuttaa olevan pieni ongelma silmätautien resurssipulaan. Silmäyksikössä toimii erikoiskoulutettuja sairaanhoitajia ja optometristi, joka ottaa vastaan ja tutkii, jos lääkärin otettava kantaa. Lääkäreitä rekrytoidaan myös ulkomailta.

Niukkojen resurssien puitteissa toiminta pyritään järjestämään mahdollisimman tehokkaasti. Asiakasraati keskusteli edellä alustetuista aiheista suurella mielenkiinnolla ja yritti pohtia ratkaisuja haasteisiin.

- Väestöltä toivottaisiin aktiivisuutta perua annetut vastaanottoajat aina, jos niitä ei voi käyttää.
- Voisiko olla mahdollisuus perua aika tekstiviestillä, kun tulee muistutus varatusta ajasta? Vastaus: Tietosuojan vuoksi viestiin ei voi vastata.
- Minkä tyyppiset potilaat jättävät aikansa perumatta? Vastaus: On todettu, että perumatta jättävät monen tyyppiset asiakkaat, eli tämä ei liity erityisesti mihinkään tietyn tyyppisiin asiakkaisiin.
- Onko perumisesta selkeästi kerrottu esimerkiksi kutsussa? Onko käytettyä kieltä ja sen ymmärrettävyyttä tarkistettu? Onko selkeästi sanottu, että tulee seurauksia, jos aikaa ei peru?
- Digitaaliset sovellukset on hyviä, sillä niiden kautta on myös perumismahdollisuudet.

- Yksi ratkaisu voisi olla, että annetaan asiakkaille mahdollisuus varata itse aikoja yksinkertaisille käynneille, joihin ei liity liitännäiskäyntejä esimerkiksi tutkimuksiin.

Talousarviovalmistelu 2025 ja taloussuunnittelu 2026 - 2027

Palveluverkkoon esitetty muutokset

Erkki Penttinen, työikäisten sektorijohtaja

Vuoden 2025 talousarvioon ehdotetaan tehtäväksi 44 milj. euron säästötoimenpiteet.

Hyvinvointialueen on pienennettävä kustannustasoaan useiden tekijöiden vuoksi:

- Hyvinvointialueen valtiolta tulevaan rahoitukseen vaikuttaa lähinnä väestön hoidon ja palvelujen tarve. Pohjanmaalla on Helsingin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden jälkeen maan alin hoidon ja palvelujen tarve. Toisaalta Pohjanmaan kunnat ovat aiemmin käyttäneet sosiaali- ja terveydenhuoltoon paljon resursseja, mikä tarkoittaa sitä, että hyvinvointialueen kustannukset asukasta kohti ovat maan keskiarvoa korkeampia. Kun verrataan kustannuksia väestön tarpeiden perusteella, Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset asukasta kohden olivat vuonna 2023 maan korkeimmat (4 274 euroa/asukas). Tämä on Pohjanmaan osalta suurin haaste.
- Lisääntynyt ja uudenlaisen hoidon ja palvelun tarve lisää hyvinvointialueiden kustannuksia vuosittain. Tämä otetaan huomioon valtionrahoituksessa, mutta jälkikäteisen tehtävää kulujen tarkistuksen perusteella muodostuvaa valtionosuutta ei korvata kokonaan.
- Lain mukaan hyvinvointialueen on tasapainotettava syntynyt alijäämä vuoden 2026 loppuun mennessä.
- Jälkikäteiskorjaus tulee mahdollisesti lakimuutosehdotuksen myötä myös muuttumaan siten, että vuonna 2026 vuoden 2024 tietojen perusteella tehtävässä jälkikäteistarkistuksesta otettaisiin rahoituksessa huomioon 95 prosenttia, vuonna 2027 tehtävässä 90 prosenttia, vuonna 2028 tehtävässä 80 prosenttia ja vuodesta 2029 lukien tehtävissä 70 prosenttia.

Asiakasraadille esiteltiin suunniteltuja toimenpiteitä säästöjen aikaan saamiseksi ja asiaan liittyvä dokumentti lähetettiin asiakasraadille ennen kokousta etukäteen tutustuttavaksi. Asiakasraadilla ei ollut erityisesti kommentoitavaa liittyen säästösuunnitelmiin.

Jakelu

Asiakasraadin jäsenet
Sairaalapalveluiden toimialajohtaja
Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimialajohtaja
Työikäisten sektorin ohjausryhmä
Hyvinvointialueen hallitus